

GLASNIKOVE KNJIGE

NOVA IZDANJA SLUŽBENOG GLASNIKA

DECEMBAR 2012

Endi Vorhol:
Autoportret, 1966.

GORAN GOCIĆ
**ENDI
VORHOL**

I STRATEGIJE
POPA
DRUGO IZDANJE

GORAN GOCIĆ: *ENDI VORHOL I STRATEGIJE POPA*

BIBLIOTEKA: KNJIŽEVNE NAUKE, UMETNOST I KULTURA
KOLEKCIJA: NOVI SVET

Petnaest godina nakon prvog izdanja, čitaocima je napokon ponovo dostupna kapitalna studija Gorana Gocića posvećena Endiju Vorholu i fenomenu popularne kulture XX veka. Knjiga je podijeljena na tri tematske celine. U prvom poglavlju, naslovljenom "Strategije popa", dat je kratak sažetak strategija iz domena popularne kulture inauguriranih i sprovedenih u razdoblju od 1955.

do 1975, dakle u periodu u kome su angloameričke popularne strategije postale planetarni komunikacijski kod, a ikonični lik ovog procesa bio je i ostao Endi Vorhol. Drugo poglavlje knjige, "Vorholova primena pop-strategija", bavi se Vorholovim radovima na polju fotografije, dizajna i umetnosti i njihovim odnosom prema prethodnicima i savremenima, od Bodlera, Ničea, Pikasa,

Dalija i Dišana do Kejdža, Barouza, Lenona, Kepotija i drugih. Treća tematska celina, "Čitanje u Vorholovoj filmskoj estetici", bavi se analizom Vorholovog filmskog opusa, kao i odnosom njegovih kinematografskih eksperimenata s postupcima autora od Ejzenštajna, Bunjuela i Godara do Kjubrika, Šlezingera i Kronenberga. "Pokušao sam da uspostavim jedan samosvojan koordinantni sistem, koji će i meni i zainteresovanim čitaocima pomoći da se snademo u složenoj istoriji popularne kulture",

napisao je u predgovoru ovog izdanja Goran Gocić. "Osovina tog sistema je neobično kompleksna ličnost slovenskog porekla koja je insistirala da dečjoj jednostavnosti. I sama knjiga je napisana stilom koji mi danas izgleda složen, ali istovremeno informativan i koncizan – uprkos, ili upravo zbog kompleksnosti teme na koju se namerio. Kako duhovito primećuje jedan od recenzenata, 'pošto pročitate knjigu, znaćete sve o Vorholu i konačno ćete shvatiti da ne znate ništa o umetnosti!'"

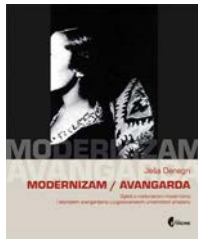
JEŠA DENEGRİ:

MODERNIZAM/AVANGARDA

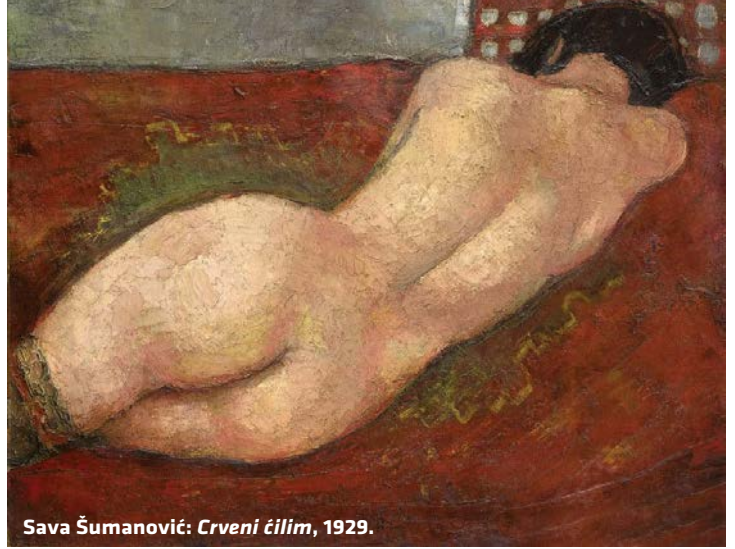
BIBLIOTEKA: UMETNOST I KULTURA

KOLEKCIJA: UMETNOST U TEORIJI

Likovni kritičar i teoretičar umetnosti Ješa Denegri na našoj umetničkoj sceni prisutan je više od četiri i po decenije. U ovdašnjoj periodici objavio je preko tri hiljade teorijskih radova, eseja, kritika i publicističkih tekstova. U ovoj knjizi sabrani su njegovi tekstovi koje je u periodu od 1967. do 2012. godine napisao o fenomenima ovdašnjeg međuratnog modernizma i avangarde, kao i nekoliko radova na ovu temu koji ranije nisu publikovani. Knjiga je tematski organizovana u dva bloka. Prvi se uglavnom tiče modernizma u srpskom slikarstvu

između dva svetska rata, a drugu istorijskih umetničkih avangardi koje su delovale u ovom periodu unutar jugoslovenskog umetničkog prostora. U prvom delu knjige u središtu autorove pažnje nalaze se slikarski opusi Save Šumanovića, Petra Dobrovića i Ivana Tabakovića, ali tu su i ogledi posvećeni delu Marka Čelebonovića, Ignjata Joba, Milana Štajnera, Lea Juneka, modernizmu u Vojvodini i Sloveniji i drugom, ukupno dvadeset četiri eseja pisana različitim povodima i objavljivana u dnevnoj, nedeljnoj i mesečnoj periodici, specijalizovanim časopisima i katalozima izložbi. Drugi deo knjige čini petnaestak tekstova posvećenih avangardnim jugoslovenskim umetnicima i pokretima između

Sava Šumanović: *Crveni čilim*, 1929.

dva rata, od slovenačkog konstruktivizma Avgusta Černigoja, opusu umetnika okupljenih oko časopisa "Zenit" Ljubomira Micića i "Dada Tank" Dragana Aleksića, do beogradskog kruga nadrealista i postnadrealističkog slikarstva Milene Pavlović Barili. Knjiga je bogato ilu-

strovana fotografijama i reprodukcijama slika autora o kojima je reč i predstavlja nezaobilazno štivo za sve koje zanimaju nacionalna kulturna baština i umetnički domaći ovdašnjih stvaralaca u jednom od najuzbudljivijih perioda istorije umetnosti.

MIŠKO ŠUVAKOVIĆ: UMETNOST I POLITIKA

BIBLIOTEKA: UMETNOST I KULTURA

KOLEKCIJA: UMETNOST U TEORIJI

Studija teoretičara umetnosti Miška Šuvakovića *Umetnost i kultura* bavi se pitanjima savremene umetnosti sagledanih kroz estetičku, filozofsku i teorijsku prizmu u kontekstu aktuelnih protivrečnosti globalnog tranzicijskog sveta u vremenu nakon pada Berlinskog zida, dakle u okolnostima koje se bitno razlikuju od modernih i postmodernih situacija druge polovine XX veka. Središnja tema studije jeste odnos savremene umetnosti i politike, s tim da se autor ne bavi "političkom umetnošću" kao žanrom, već mnogostrukošću odnosa politike i savremenih umetničkih praksi u raznim aspektima međusobne zavisnosti. "Odnos umetnosti i politike je u savremenom smislu pretpostavljen dvostruko: kao spektakularizacija politike umetnošću, ali i kao polje interventnih kritičkih, subverzivnih, simptomskih praksi u globalno-tranzicijskim društvenim praksama izvođenja oblika života u polju ekspanzivnog neoliberalnog kapitalizma, odnosno globalne krize kapitalizma", karakterističnim stilom piše Šuvaković u uvodu studije. Knjiga je podeljena na šesnaest poglavlja u kojima se predstavljaju i interpretiraju problemi savremene postmedijske umetnosti kao što su pojam savremene umetnosti, kritika autonomije umetnosti i autentičnosti umetničkog dela, odnosi umetnosti i moći, sećanja na Holokaust, građanski rat, komunizam i drugo. Predstavljene su prakse savremenih umetničkih produkcija u domenu instalacija i performansa, predavačkog ili teorijskog performansa, plesa, novih medija, filma, fotografije, videa i interpretirane pojave umetničkog aktivizma, prezentovanja fenomenologije nasilja i terorizma u današnjem svetu, kao i funkcije samoorganizovanja i samoobrazovanja u savremenoj umetnosti. Uz to, analitički je predočen rad najznačajnijih domaćih i inostranih savremenih umetnika i kustosa.

VIKTOR V. BIČKOV: KRATKA ISTORIJA VIZANTIJSKE ESTETIKE

PREVOD: NATAŠA POLJAK

BIBLIOTEKA: NAUKA

FILOSOFSKO-TEOLOŠKA EDICIJA

Unutar zapadnog akademskog kruga dugo godina je vladala antičko-vinkelmanovska estetička paradigma u okviru koje vizantijskoj umetničkoj tradiciji i estetičkoj misli nije pridavana dužna pažnja. Međutim, s produblivanjem i proširivanjem predmeta estetike, tokom XX veka otpočelo je prevrednovanje značaja srednjovekovnog perioda u istoriji kulture, što je za posledicu imalo i to da je postepeno počeo da se shvata značaj vizantijske filozofije umetnosti i estetičke kulture. Jedan od najznačajnijih naučnika na polju proučavanja ovog poglavlja istorije svetske kulture jeste ruski estetičar, kulturolog, istoričar umetnosti i direktor Instituta za filozofiju Ruske akademije nauka Viktor Vasiljevič Bičkov, autor većeg broja zapaženih monografija posvećenih hrišćanskoj i vizantijskoj estetici. Nakon *Estetike Otaca Crkve*, objavljene pre dve godine u Glasnikovoj Filozofsko-teološkoj ediciji i prevodu Radisava Marojevića, Službeni glasnik je objavio još jednu njegovu kapitalnu studiju: *Kratku istoriju vizantijske estetike*. Bičkov u ovoj knjizi temeljno i pregledno prikazuje razvoj estetičkih predstava tokom hiljadugodišnje istorije Vizantije. Pregled počinje od ranohrišćanskog perioda kada je započelo formiranje osnovnih ideja i principa autentične vizantijske estetike, i nastavlja ranovizantijskim periodom od IV do VII veka, koji se smatra "zlatnim dobom" vizantijske estetičke misli, tokom koga će se formirati osnovna shvatanja, koncepcije i vrednovanja umetnosti. Za njim sledi razdoblje ikonoborstva u kome je detaljno i svestrano razrađena teorija kultne slike, ikone, da bi od druge polovine IX do dolaska krstaša u XII veku, u razdoblju klasičnog vizantizma došlo do stabilizacije umetničko-estetičke kulture i estetičke svesti s naglašenom tendencijom ka restauraciji i idealizaciji poznoantičkih i ranovizantijskih motiva. Poslednji vekovi Vizantije čine period suprotstavljanja crkveno-isihastičkog i helenističkog pravca u kulturi, što će rezultirati poslednjim i najjačim bleskom vizantijske duhovnosti, estetičke svesti i likovnog stvaralaštva. Svaki od ovih perioda je u knjizi detaljno razrađen, predstavljene su najznačajnije estetičke teorije i tendencije i njihov razvoj, a posebno poglavlje posvećeno je pitanjima liturgijske estetike. Pored toga, na kraju knjige se nalaze dva razgovora s autorom knjige, u kojima on govori o svojoj naučnoj biografiji, estetičkim shvatanjima i iskustvima, ali i o razumevanju i perspektivama savremene "post-kulture" i aktuelnog "net-arta".

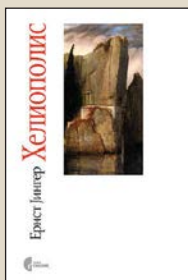
ERNST JINGER: *HELIOPOLIS*

PREVOD: BOŽIDAR ZEC

BIBLIOTEKA: KNJIŽEVNI GLASNIK

KOLEKCIJA: GLASOVI SVETA

Ernst Jinger (1895–1998) jedna je od najznačajnijih i najkontroverznijih ličnosti evropske kulture XX veka. Ovenčan vojničkom slavom iz Prvog svetskog rata, zastupnik "aristokratskog estetizma" u umetnosti, optuživan od nacista za antinacizam (i umešan u atentat na Hitlera 1944), a od saveznika nakon rata za nacizam, tvorac pojma i mitske figure "anarha" (koji je u odnosu na anarhiju ono što je monarh za monarhiju), Jinger se u svom delu bavio temeljnim pitanjima značenja nasilja i rata, uloge tehnike, smisla istorije, sudbine civilizacije, odnosa čovekove slobode i totalitarane države, tradicije i modernosti, anticipirajući mnoge procese kojima danas prisustvujemo. Kod nas poznat po slavnom romanu *Na mermernim liticama*, studijama *Radnik*, *Odmetnik* i *Droge i opijenost*, kao i po *Dnevnicima* koje je kao oficir Vermahta tokom Drugog svetskog rata vodio na Istočnom frontu i u okupiranom Parizu, sada nam se konačno predstavlja i svojim verovatno najznačajnijim književnim delom, romanom *Heliopolis*, objavljenim 1949. godine. *Heliopolis* u podnaslovu ima odrednicu: "sećanje na jedan grad". Reč je o imaginarnom gradu sunca smeštenom negde na Mediteranu, gradu svih čuda tehnike u kome se za vlast bore dve osobe: Namesnik i Prokonzul. Prvi, kako je svojevremeno sažeto napisao jedan ovdašnji poznavalac njegovog dela, simbolizuje najokrutniju tiraniju i oslanja se na policiju, propagandu i demagogiju, rasnu mržnju i torturu, u čemu mu uveliko pomaže uslužna nauka; drugi se pak osla-

nja na armiju, taj konzervativni i elitistički korpus. Glavni junak, Lucije de Ger, nakon što se ogrešio o "hladnu vojničku logiku" – podlegao je osećajima za vreme jedne tajne misije i spasio starog naučnika-erudit, utamničeno u toksikološkim laboratorijama – pridružio se Regentu, misterioznoj osobi koja vlada "netaknutim carstvom" daleko od ratova, koja će jednoga dana spasiti svet. Lucije odbacuje svoju prošlost, kao i Namesnikov nihilizam i Prokonzulov zlovoljni moralizam, jer se i jedan i drugi ulaguju narodu i potpiruju kobni građanski rat. Držeći se čitavog života izvan svih književnih moda i trendova, Jinger je iza sebe ostvario opus koji se danas ispostavlja kao jedan od ključnih za razumevanje važnih problema savremene civilizacije, ali pretpostavlja i mogućnosti njihovog prevazilaženja - roman *Heliopolis* je u tom smislu ključno Jingerovo delo. Pisan u vremenu u kome su tek počeli da se naziru obrisi sveta koji je u naše doba dobio svoj pun i očigledan izraz, ovaj roman se kako u političkom tako i u književnom smislu danas pokazuje kao neobično aktuelan.

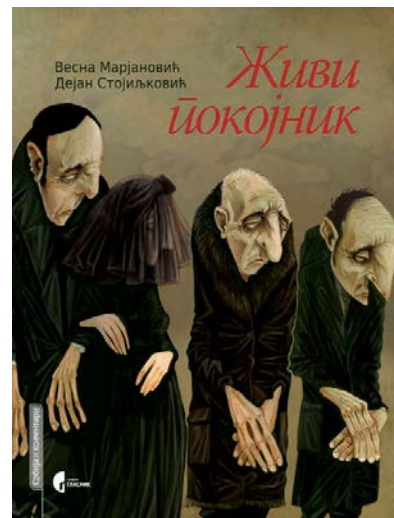
VESNA MARJANOVIĆ, DEJAN STOJILJKOVIĆ: *ŽIVI POKOJNIK*

ILUSTRACIJE: MLADEN ANĐELKOVIĆ

BIBLIOTEKA: UMETNOST I KULTURA

KOLEKCIJA: SRBIJA I KOMENTARI

Novi naslov iz Glasnikove kolekcije "Srbija i komentari" posvećen je vampirima. O njima se govori iz dva ugla, naučnog i literarnog. U prvom delu knjige se etnolog Vesna Marjanović studiozno bavi predstavom vampira u domaćoj i stranoj folkloristici nekad i sad, s akcentom na prisutnost pojma vampira i njegovim interpretacijama u srpskoj narodnoj, zakonodavnoj, književnoj i etnološkoj tradiciji od srednjeg veka do naših dana. Drugi deo knjige bavi se takođe vampirima, ali iz književnog ugla, i čini ga priča Dejana Stojiljkovića *Upitaj mrak* ispričana u klasičnom maniru žanra horora. "Knjiga *Živi pokojnik*, bez sumnje, izaziva adrenalinski udar", skreće pažnju urednik ovog izdanja. "Studija Vesne Marjanović *Predstave o vampiru* kao da izoštrava vid – ona objašnjava genezu građenja jednog mitološkog bića, prozire geopolitičku pozadinu građenja mita, naučnički detaljno razabira sujeverje... Priča Dejana Stojiljkovića *Upitaj mrak* uzbuđuje, ubrzava puls, čineći čitaoca odista spremnijim da se suprotstavi ili utekne... A sposobnost prepoznavanja, borbe ili bekstva, valja to imati na umu, nije važna samo kada je čovek okružen zlom, već i kada je to zlo u njemu, koliko god se trudili da ga pripišemo onom drugom – postojećem ili nepostojećem."

VLADIMIR VERNADSKI: *BIOSFERA I NOOSFERA*

PREVOD: LJUDMILA JOKSIMOVIĆ I ANDRIJ LAVRIK

BIBLIOTEKA: GLASNIK

Ruski mineralog, geolog i hemičar Vladimir Ivanovič Vernadski (1863–1945) jedan je od osnivača naučnih grana biohemije, radiogeologije, geohemije i genetičke mineralogije. Krunu njegovog naučnog rada čini njegovo učenje o biosferi, živom omotaču planete. Po Vernadskom, živi organizmi, njihova sveukupna masa na planeti (živa materija) nisu prost mehanički sistem, već svojevrstan kosmički *organizam* čija delatnost aktivno preobražava prirodu. Do ovog zaključka Vernadski je došao preteći način na koji ljudska aktivnost utiče na

promenu ne samo izgleda Zemljine površine već, industrijskim emitovanjem gasova i metala, i na migraciju hemijskih elemenata u prirodu koja s vremenom menja i usmerava mineralne procese u Zemljinoj kori. To je, po Vernadskom, posledica razvoja samosvesti u biosferi, odnosno ljudskog *uma*, čija biogeoheмиjska energija temeljno preobražava strukturu planete. Po ovoj pretpostavci, poslednji stadijum evolucije biosfere jeste pojava novog Zemljinog omotača – umnog omotača ili *noosfere*, neke vrste "nad-uma" ili "nadsve-

sti" u kojoj participira svaka pojedinačna ljudska svest. Izraz "noosfera" prvi je upotrebio dvadesetih godina prošlog veka Bergsonov učenik, filozof i matematičar Eduard le Rua, prihvatio ga paleontolog i filozof Tejar de Šarden, a Vernadski će ga preuzeti i na temelju svog učenja o biosferi dalje ga razraditi. Po njemu, noosfera predstavlja sledeći stepen evolucije životnih formi, u kome ljudski um i njegova delatnost, nauka i tehnologija, imaju ulogu nove geološke sile koja menja planetarnu strukturu. U ovom izdanju nalaze se sabrani najznačajniji radovi Vladimira Vernadskog o biogeochemiji, biosferi i noosferi, u kojima se na drugačiji način posmatraju evolucionni procesi i uloga čoveka u njima.

JELENA J. DIMITRIJEVIĆ: NOVE
BIBLIOTEKA: KNJIŽEVNI GLASNIK
KOLEKCIJA: SOPSTVENA SOBA

Jelena J. Dimitrijević (1862–1945) pripada generaciji nepravedno zaboravljenih srpskih spisateljica koje su početkom XX veka u našu književnost unele dotad nepoznat umetnički senzibilitet i ustanovile ono što će vek kasnije biti nazvano “ženskim pismom”. Rođena je 1862. godine, udala se s devetnaest, sama je naučila nemački, francuski, turski, engleski, ruski, italijanski i grčki jezik, bila je radoznala, obrazovana i posvećena žena koja je značajno obeležila svoje vreme, angažovana u literaturi, radu ženskih dobrotvornih i prosvetiteljskih društava, neumoma putnica i “prva srpska žena koja je išla na put oko sveta”. “Od devojke koja je bila vaspitavana po načelu ‘bolje je devojka čuvena a neviđena’, njena volja i želja za znanjem pretvorili su je u veliku putnicu, u ženu za koju se može reći da je bila pravi borac za ženska prava i verovatno prvi pravi pisac ‘ženske književnosti’ kod nas”, rečeno je o njoj. Pisala je pesme, putopise, epistole, romane, a njena najvažnija tema bila je žena, njen unutrašnji

svet i položaj u društvu i porodici. Roman *Nove*, objavljen 1912, jedno je od njenih najuspešnijih dela. Radnja romana smeštena je u Solun, u danas egzotičan svet turskih harema, koji je Jelena Dimitrijević na svojim putovanjima imala prilike da neposredno upozna. U burnom periodu lokalne istorije u kome nestaju vekovni obrasci ponašanja i društvenih konvencija i javljaju se dotad neslućeni prostori slobode, mlade Turkinje iz jednog harema razapete su između Istoka i Zapada, između tradicionalnih i modernih vrednosti, i pokušavaju da konce sudbine uzmu u svoje ruke. Roman prati tragičnu sudbinu jedne od njih, mlade Emir-Fatme, koja pokreće zavetu da bi zaobišla konvencije i udala se za onoga koga voli. Jelena Dimitrijević piše lako i sugestivno, upečatljivo dočaravajući “omamljujući, čarobni san Istoka” i danas nestali svet turskih harema.

MILICA JANKOVIĆ: MUTNA I KRVAVA
BIBLIOTEKA: KNJIŽEVNI GLASNIK
KOLEKCIJA: SOPSTVENA SOBA

Milica Janković (1881–1939) rođena je u Požarevcu, odrasla je u Velikom Gradištu, a u Beogradu je završila Visoku školu. Bila je simpatizerka socijalističkih ideja Svetozara Markovića, studirala slikarstvo i ruski jezik, i počela je da radi kao nastavnica crtanja u Kragujevcu. A onda je u dvadeset prvoj godini obolela od hroničnog reumatizma i tuberkuloze kostiju. Od ove bolesti patiće do kraja života, što će joj onemogućiti normalno zaposlenje i rad, i na kraju je potpuno prikovati za bolesničku postelju. Prve književne radove objavljuje 1909. godine, i oni nailaze na lep prijem kod kritike i publike. Zbirka priča *Ispovesti* i roman *Pre sreće* dobijaju laskave ocene od Skerlića i Krkleca, ali njeno delo ostaje u okviru sentimentalnog žanra “proze za gospođice”. Iako pritisnuta bolešću, Milica Janković neumorno piše, uspešno se ogleda i u dečjoj književnosti, i u Kraljevini Jugoslaviji postaje poznata i rado čitana spisateljica. A onda 1932. objavljuje dve zbirke priča i roman *Mutna i krvava*, kojim će iznenaditi čitaoce. “Proza za gospođice – neusiljene i simpatične prostote, slovenske nežnosti u samilosti, tihe i proste istine srca – kakvu je Milica Janković pisala početkom XX veka, zauvek je preobražena 1932. godine romanom *Mutna i krvava*”, napisala je urednica ovog izdanja. “Romantična vizija međuratnog Beograda preinačena je u sliku života kao mutne i krvave reke koja, ovoga puta, pronosi junakinje s margine. Neobična pripovest o Emiliji Paprat, glumici koja nakon saobraćajne nesreće ostaje vezana za krevet, povod je za otkrivanje skrivenog sveta bića iz senke: ženske posluge. Njihovi inače nevidljivi životi i nemi glasovi u romanu Milice Janković postaju živopisni prikazi i gromoglasni krici sudbina s kojih je skinuta koprena idealizacije.” Ovaj roman je sada objavljen u Glasnikovoj kolekciji “Sopstvena soba”, u kojoj se otkrivalački objavljuju dela nepravedno skrajnutih spisateljica svetske i srpske književnosti.

NEDA VALČIĆ-LAZOVIĆ:
SVE ŠTO (NE) KAŽEM POGREŠNO JE
BIBLIOTEKA: SVEDOCI EPOHE

“Dobar razgovor je kao dobra knjiga – redak je i uvek predstavlja događaj. Mislim na istinski razgovor, onaj koji ume da vas uzbudi, pomeri, promeni... U svakodnevnoj komunikaciji najčešće smo zaključani u jeziku – uvek isti ton i iste rečenice, ljudi koji ne umeju ili neće da čuju, reći bez težine... Sa koliko osoba možete i želite istinski da razgovarate?”, zapisala je književni prevodilac i novinarka Radio televizije Srbije

Neda Valčić-Lazović u predgovoru svoje prve knjige izabranih intervjuva koje je tokom dvadesetogodišnje televizijske karijere radila s našim i inostranim književnicima u okviru serijala “Savremeni svetski pisci” emitovanog na RTS-u. U knjizi se nalazi petnaest intervjuva načinjenih između 1991. i 2009. godine, grupisanih u pet celina. U prvoj grupi intervjuva, naslovljenoj “Tamo gde se Sava i Dunav sreću”, nalaze se autorkini razgovori sa Slobodanom Selenićem, Patrikom Besonom i Peterom Handkeom; u drugoj, pod naslovom “Sve je dozvoljeno jer je sve moguće”, intervju s Miloradom

Pavićem, Ameli Notomb, Danijelom Penakom i Orhanom Pamukom; treću celinu čini razgovor s filozofom Žanom Bodrijarom; četvrtu, pod naslovom “Ožiljci diktature”, intervju s Dušanom Kovačevićem, Marijom Vargasom Ljosom i Horheom Semprunom; dok su sagovornici u poslednjoj grupi intervjuva, naslovljenoj “Nova autobiografija”, francuski pisci Alen-Rob Grije, Frederik Begbede, Mišel Onfre i Žan-Mari Gistav le Klezio. Čitaoci uz ovu knjigu kao poklon dobijaju i DVD s televizijskim zapisima ovih intervjuva. Prošlog meseca autorka ove knjige, Neda Valčić-Nikolić dobila je prestižno priznanje – Francuski orden umetnosti i književnosti.

KNJIGA – IZBOR NAJBOLJIH STUDENTSKIH PRIČA
BIBLIOTEKA: POSEBNA IZDANJA

Na literarni Konkurs za najbolju kratku priču koji je Službeni glasnik prošle godine raspisao, stiglo je više od tri stotine studentskih radova koji su ispunjavali zadate kriterijume. Tema konkursa, naime, bila je “Knjiga”, tačnije knjiga u svakodnevnoj upotrebi i njena univerzalna vrednost i inspirativnost. Pobedničke priče s ovog konkursa proglašene su na Svetski dan knjige, 23. aprila, a najbolji od pristiglih radova sada su obavljani u korica-

ma ovog izdanja. “Ako se prihvati činjenica da kratke priče ili pripovetke nisu dominantna aktuelne srpske književne produkcije, očigledna je ne-srazmera između onoga što je trend i što se čitalačkoj populaciji predstavlja kao estetski najuspešnije, i potrebe za pripovedanjem koja je iskazana u delima ovih mladih ljudi”, napisala je o objavljenim radovima u predgovoru knjige urednica ovog izdanja Zlatica Đokić. “Različite po senzibilitetu, priče iskazuju divergentne poetičke zamisli. Talenat najuspešnijih autora je neosporan i autohton, a pripovedačka samosvest u prvom planu. Jezički inventivne, nagradene priče na različite načine odgovaraju na temu konkursa, što je obeležje bogatog strukturalnog života ovog zapostavljenog žanra.”

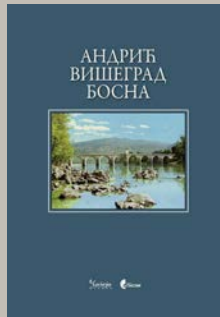
U GODINI JUBILEJA IVE ANDRIĆA

Od oktobra 2011. do oktobra 2012. godine trajala je Godina jubileja Ive Andrića. U ovom periodu navršilo se sto godina od objavljivanja Andrićevog prvog književnog rada u časopisu "Bosanska vila" (30. IX 1911), pedeset godina otkako je dobio Nobelovu nagradu za književnost i 120 godina od njegovog rođenja (9. oktobar 1892). U godini ovih jubileja Službeni glasnik je objavio nekoliko važnih knjiga posvećenih Andrićevom životu i delu.

ANDRIĆ, VIŠEGRAD, BOSNA

PRIREDIO: RADOVAN POPOVIĆ
KOIZDANJE SA ČIGOJA ŠTAMPOM

Fotomonografija *Andrić, Višegrad, Bosna* slikom i rečju prati život Ive Andrića i ilustruje prostor iz koga je potekao i koji je opisivao u najvećem delu svog književnog opusa. U monografiji se našlo nekoliko vrsta vizuelnih priloga. Najpre, tu su piščeve fotografije iz svih perioda života, od đачkih dana u Sarajevu, iz perioda diplomatske karijere između dva rata, do poratnih decenija književne slave i priznanja, među kojima se neke prvi put objavljuju, kao i faksimili rukopisa, korice prvih izdanja knjiga, piščevi portreti koje su načinili jugoslovenski slikari i druge arhivalije. Zatim su tu fotografije, crteži, slike i ilustracije Višegrada i mosta Mehmed-paše Sokolovića iz vremena u kome se odvija radnja romana *Na Drini ćuprija*, iz vremena Andrićevog detinjstva, ali i potonjih godina, dok treći segment ove monografije čine fotografije i likovni prikazi drugih bosanskih gradova i krajolika u kojima se odvija radnja Andrićevih dela. Pored toga, u monografiju su uključeni i crteži i akvareli bosanskih gradova, krajeva i ljudi koje su dvojica austrougarskih oficira objavili krajem XIX veka u svojim knjigama. Tekstualni deo monografije čine prigodni citati iz Andrićevih knjiga i intervju koji prate likovne priloge, kao i detaljna hronologija piščevog života.

DUŠAN GLIŠOVIĆ: IVO ANDRIĆ, KRALJEVINA JUGOSLAVIJA I TREĆI RAJH, 1939–1941

BIBLIOTEKA: SVEDOCI EPOHE

Ivo Andrić je centralna figura srpske i jugoslovenske književnosti, a njegov životni put – od revolucionarnog sarajevskog gimnazijalca koji je delio ideje i ideale svojih đачkih mladobosanskih drugova, preko godina tamnovanja i uspešne diplomatske karijere u Kraljevini Jugoslaviji, do Nobelove nagrade za književnost i potonje nacionalne književne kanonizacije – predmet je brojnih izučavanja, tumačenja i polemika koji će kulminirati tokom i nakon raspada zemlje u čijem stvaranju je aktivno učestvovao i kojoj je davao simboličko i kulturno utemeljenje. Obimna studija Dušana Glišovića (850 strana) predstavlja kapitalno delo koje baca novo svetlo na ličnost i karijeru Ive Andrića, ali i na opšte političke prilike u Jugoslaviji između dva svetska rata. Glavni predmet Glišovićeve knjige jeste Andrićeva delatnost kao ambasadora Kraljevine Jugoslavije u Berlinu – od njegovog postavljenja na ovo mesto februara 1939. godine do potpisivanja Trojnog pakta 25. marta 1941, kome je u svojstvu ambasadora prisustvovao, odnosno do napada nacističke Nemačke na Jugoslaviju, nepune dve nedelje potom, i Andrićevog povratka u okupirani Beograd. Studioznim proučavanjem obimne arhivske, diplomatske i druge građe, uključujući i izveštaje Ribentropove obaveštajne službe, koja je špijunirala Andrića, a koji se sada prvi put objavljuju, Glišović otkriva mnoge manje poznate detalje iz piščevog života i službovanja (Andrićev stav prema Hitleru i nacizmu, jugoslovensko-nemačkim odnosima, njegov status na unutrašnjepolitičkom planu, itd.), bavi se zakulisnim međunarodnim igrama na potezu Berlin–London–Rim–Moskva–Beograd, i donosi veliki broj dosad nepoznatih dokumenata zahvaljujući kojima postaje jasnija Andrićeva uloga u jednom od najtežih i najkontroverznijih perioda naše istorije. Posebnu vrednost Glišovićevo delo čini i detaljno predstavljanje istorijskog i političkog konteksta u kome je Andrić delao, i to ne samo u periodu njegovog službovanja u Berlinu već i u vremenu koje mu je prethodilo, sve do Andrićevih gimnazijskih dana koji su temeljno odredili njegov potonji javni i literarni angažman. Za sve koje zanimaju život i delo Ive Andrića i nacionalna istorija prve polovine XX veka knjiga *Ivo Andrić, Kraljevina Jugoslavija i Treći rajh, 1939–1941*, predstavlja obavezno štivo.

RATKO PEKOVIĆ, SLOBODAN KLJAKIĆ: ANGAŽOVANI ANDRIĆ 1944–1954.

BIBLIOTEKA: SVEDOCI EPOHE

Period između 1944. i 1954. godine jedan je od najplodnijih u stvaralačkoj biografiji Ive Andrića. Pored tri romana i jedne nove zbirke pripovedaka, u ovom razdoblju objavljena su ukupno 162 njegova rada, među kojima su priče, reportaže, novinski članci i zapisi na najrazličitije teme. Međutim, pored stvaralačke plodnosti, burna prva poratna decenija jeste period izuzetne Andrićeve aktivnosti i na društvenom planu – on drži brojna predavanja i književne večeri, nastupa na tribinama i u radio-emisijama, objavljuje u periodici, učestvuje na sednicama i plenumima Saveza književnika i obavlja niz visokih funkcija u društvenom, političkom i kulturnom životu komunističke Jugoslavije. Pored ostalog, Andrić je u ovom periodu bio predsednik Saveza književnika Jugoslavije, narodni poslanik, potpredsednik Društva za kulturnu saradnju Jugoslavija–SSSR, član Upravnog odbora Društva za kulturnu saradnju Jugoslavija–Francuska, član Savezne komisije za upis narodnog zajma, Komiteta intelektualaca za odbranu mira, Uprave Jugoslovenskog udruženja za Ujedinjene nacije, Odbora za inostrane poslove, Saveznog odbora Narodnog fronta Jugoslavije, Nacionalne komisije FNRJ za Unesco, Umetničkog saveta za kinematografiju i mnogih drugih. Ovaj, dosad uglavnom manje poznat segment Andrićevog života predmet je studije *Angažovani Andrić 1944–1954*. Ratka Pekovića i Slobodana Kljakića. Koristeći obiman arhivski materijal i sveđočenja savremenika, autori detaljno opisuju kakav je bio njegov ukupni društveni i politički angažman od kraja rata do godine u kojoj je postao član Saveza komunista Jugoslavije. Oni najpre objašnjavaju kako je Andrić, nekadašnji visoki činovnik administracije Kraljevine Jugoslavije i tzv. građanski pisac, prihvatio ulogu u izgradnji novog, komunističkog poretka, zatim kako se u toj ulozi snašao, kao i kakav je bio njegov odnos prema vodećim političkim i javnim ličnostima tog doba i prelomnim događajima kakvi su bili Rezolucija Informbiroa ili pad Milovana Đilasa. Ilustrujući Andrićev angažman u ovom periodu, autori navode brojne zaboravljene piščeve napise u dnevnicima i nedeljnim časopisima tog vremena, od omladinskih, ženskih, zadrugnih i sindikalnih novina do vodećih političkih i književnih listova poput "Književnih novina", "Politike", "Borbe" ili Đilasove "Nove misli". Knjiga *Angažovani Andrić 1944–1954*, donosi nam jednog nepoznatog Ivu Andrića i dopunjava značajnu prazninu u razumevanju njegovog života i rada.

POVELJA KRALJA MILUTINA MANASTIRU BANJSKA

PRIREADIO: ĐORĐE TRIFUNOVIĆ

BIBLIOTEKA: KNJIŽEVNE NAUKE

EDICIJA: SRPSKE SREDNJOVEKOVNE POVELJE

Na ovogodišnjem VII Međunarodnom sajmu knjiga, školskog pribora i kancelarijske opreme u Banjaluci priznanje "Moštanica" za izdavački poduhvat godine dobilo je delo *Povelja kralja Milutina Manastiru Banjska* u izdanju Službenog glasnika koje je priredio najbolji poznavalac našeg srednjovekovnog književnog nasleđa profesor dr Đorđe Trifunović.

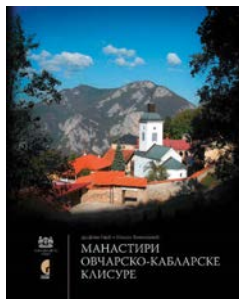
Povelja kralja Milutina Manastiru Banjska, ili Svetostefanska hrisovulja, kako se ona još na-

ziva, jedan je od najstarijih i najdragocenijih srpskih srednjovekovnih rukopisa. Hrisovulju je izdao kralj Stefan Uroš II Milutin 1314–1316, po završetku gradnje svoje grobne zadužbine, Manastira Svetog Stefana u Banjskoj. Ovo izdanje Hrisovulje je dvotomno. U prvom tomu nalazi se prvo integralno fototipsko izdanje izvornog rukopisa hrisovulje, a u drugom tomu fototipije dva ranija izdanja Hrisovulje: beogradskog izdanja Ljubomira Kovačevića iz 1890, i izdanja Vatroslava Jagića i Antonija Hodinke iz Beča iste godine, zatim prevod Hrisovulje na savremeni srpski jezik i prateće stručne studije koje pojašnjavaju istorijat, kontekst nastanka, značenje i značaj Svetostefanske hrisovulje. S obzirom da je reč o izuzetnom poduhvatu očuvanja srpske kulturne baštine, u objavljivanju ove knjige, pored Službenog glasnika, kao saizdavači su učestvovali i Muzej u Prištini i Centar za očuvanje nasleđa Kosova i Metohije "Mnemosyna".

DELFINA RAJIĆ, MILOŠ TIMOTIJEVIĆ: MANASTIRI OVČARSKO-KABLARSKÉ KLISURE

Na ovogodišnjem Sajmu knjiga u Banjaluci na gradu "Stuplje" za negovanje srpske tradicije i pravoslavne duhovnosti dobila je knjiga *Manastiri Ovčarsko-kablarske klisure* u izdanju Službenog glasnika. Reč je o reprezentativnoj monografiji Delfine Rajić i Miloša Timotijevića, direktorice i istoričara Narodnog muzeja u

Čačku, u kojoj se na do sada najobuhvatniji način predstavljaju manastiri Ovčarsko-kablarske klisure, jedinstveni spomenički kompleks srpske kulturne baštine i jedno od duhovnih središta Srpske pravoslavne crkve. Manastiri su nastali, kako se pretpostavlja, krajem XIV veka u vreme dolaska u Srbiju monaha sinaita-isihasta, koji su sa sobom doneli jedan osobeni tip monaštva i nov način organizovanja monaških zajednica - stvaranje zbijenih grupa manastira s uporednim postojanjem pećina-isposnica u njihovoj blizini. U ovoj monografiji svaki od ovčarsko-kablarskih manastira – Vavedenje, Nikolje, Jovanje, Preobraženje, Sretenje, Svete Trojice, Blagoveštenje, Uspenije, Vaznesenje i Ilinje – sagledava se u čitavom hronološkom rasponu njegovog trajanja, od poznog srednjeg veka do savremenog doba. Iscrpno i na nov način govori se o poreklu manastira, kulturnom nasleđu, paralelama sa sličnim sakralno-istorijskim područjima i o domaćim duhovne i materijalne obnove tokom XIX, XX i početkom XXI veka. Monografija je bogato ilustrovana i sadrži preko četiri stotine crteža i fotografija koje je za ovo izdanje uradio Saša Savović, dok likovno-grafičku opremu potpisuju Slađana Tutunović i čačanski Dizajn studio "Trigon". Saizdavač ovog izdanja je Narodni muzej u Čačku.

RADINA VUČETIĆ: KOKA-KOLA SOCIJALIZAM

BIBLIOTEKA: DRUŠTVO I NAUKA

EDICIJA: ISTORIJA

Američki magazin *Tajm* je 1965. godine pisao da zapadni posetioci po povratku iz Jugoslavije ovu zemlju opisuju kao sto odsto "marksističku", s tim što je Jugoslavija "dopola Karl, a otpola Gručo Marks". Tada su se, naime, u Jugoslaviji svirali džez i rokenrol, ali i revolucionarne pesme i pesme o Titu; gledali su se američki filmovi, ali su se gledali i filmovi o NOB-u i revoluciji; deca su gledala Diznijeve crtane filmove, ali su i polagala pionirsku zakletvu; pila se koka-kola, ali se proizvodio i ruski kvas; obožavali su se astronauti *Apolo 11*, ali se obožavao i Jurij Gagarin; išlo se na Gitarijadu, ali i

na slet povodom Dana mladosti... Bila je to zemlja s dva lica, isto-vremeno i na Istoku i na Zapadu, a na delu je unutar jedne komunističke zemlje tekao proces amerikanizacije svakodnevnog života. Upravo fenomenom amerikanizacije jugoslovenske popularne kulture tokom šezdesetih godina XX veka bavi se istoričarka Radina Vučetić u svojoj zanimljivoj kulturno-istorijskoj studiji nazvanoj *Koka-kola socijalizam*. Knjiga je podeljena na pet poglavlja. U prvom se daje pregled srpsko-američkih odnosa na vrhuncu hladnog rata, uoči i tokom 60-ih godina prošlog veka; u drugom se analizira prijem i uticaj američkog filma u Jugoslaviji, u trećem džez i rokenrola, u četvrtom pop-arta i američkog teatra, dok se u petom autorka bavi američkim uticajem u sferi svakodnevnog života, crtanog filma, stripa, mode i televizije. "Radina Vučetić je u ovoj knjizi dala brojne odgovore na istraživački i metodološki složen kompleks pitanja, ukazujući na koji način je moguće istoriografsko sagledavanje teško razmrsivog spleta političke, društvene i kulturne istorije. Pokazala je da se o hladnom ratu i odnosima po mnogo čemu neravnopravnih partnera, kakvi su bili SAD i Jugoslavija, može pisati sveže, zanimljivo i studiozno, krećući se kroz različite nivoe istorijske stvarnosti, uz temeljito poznavanje obimne istoriografske produkcije, gradeći tako bogatu i kompleksnu sliku", napisao je u recenziji ove studije istoričar dr Milan Ristović. "Autorka posvećuje pažnju delovanju institucionalizovane kulturne propagande američke države u Jugoslaviji: političkim izvozom američke kulture, načina života i vrednosti. S druge strane, ona skreće pažnju na one uticaje koji su stizali sa Zapada drugim, složenijim pravcem, ostavljajući pečat na svakodnevicu Jugoslovena tokom šezdesetih. Radina Vučetić pažljivo prati njihovo 'odomaćivanje' u jugoslovenskoj stvarnosti tih godina, analizira njihov simbolički i stvarni značaj i uticaj na promene jugoslovenskog načina života, idući od uticaja Markuzea na jugoslovenske intelektualce do značenja dečjih igara, dešifrujući njihova zagubljena značenja." Na 49. Sajmu knjiga i grafike u Nišu, nagradu "Inicijal" za delo koje spaja ili kojim se prožimaju sadašnjost i budućnost dobila je upravo knjiga *Koka-kola socijalizam* Radine Vučetić.

“IZAZOVI EVROPSKIH INTEGRACIJA”

Tema novog broja časopisa “Izazovi evropskih integracija” jeste kako reformisati javna preduzeća u Srbiji. U okviru teme broja o reformi javnih preduzeća u Srbiji i tome kako uskladiti ekonomske potrebe i evropske standarde i političku volju pišu Nebojša Stefanović, Danica Stepić i Miodrag Savović, analizom privrednosistemske regulative javnog sektora privrede Srbije i neophodnim sledećim koracima bavi se Nikola Zelić, sudbinom javnih preduzeća u Srbiji Milan Ćulibrk i Snežana Krivokapić, dok o pravnim aspektima reforme javnih preduzeća piše Ozren Ogrizović. U rubrici “Aktuelnosti” o balkanizaciji evrozone govore Drago Indić i Irena Janković, o tome kako doći dobrih propisa pišu Ksenija Mihovar Globokar i Mag Jožica, a o iskustvima zakonodavnih procesa u Hrvatskoj i Nemačkoj u autorskim tekstovima pišu Vedran Đulabić i Bastian Jantz.

“ZIP”

Novi broj pravno-ekonomskog magazina “ZIP – zakoni i propisi” u naslovnom tematu bavi se revizijom krivičnog zakonodavstva, odnosno novinama u radnim verzijama zakona o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika i Zakonika o krivičnom postupku. Pored toga, tu je i niz drugih tema kojima se autori “ZIP”-a bave. Iz oblasti radnih odnosa i socijalnog osiguranja tu su pitanja procene radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja osoba sa invaliditetom i problemi obaveznog osiguranja za slučaj nezaposlenosti i namirivanja neisplaćenih potraživanja zaposlenih nastalih kod poslodavca u stečaju; iz oblasti poreske politike govori se podzakonskim aktima za primenu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o akcizama, zatim o novinama u Pravilniku o izmenama i dopunama Pravilnika o utvrđivanju dobara i usluga čiji se promet oporezuje po posebnoj stopi PDV-a, kao i o iskazivanju transfernih cena u poreskom bilansu. Kada je reč o prostornom planiranju i izgradnji, “ZIP” donosi tekstove o postupcima za uklanjanje objekata, mogućnostima upisa prava svojine u katastru nepokretnosti na bespravno izgrađenim objektima i regulativi o izgradnji objekata od značaja za Republiku Srbiju i obavezama investitora. Kada je reč o finansijskom tržištu i bankarstvu, tu su prilozima o situaciji koja je nastala posle odluke Ustavnog suda o ukidanju automatskog stečaja i načinu utvrđivanja cene u ponudi za preuzimanje akcionarskih društava, a kada je reč o sudskoj praksi govori se o obezbeđenju poverioca kada je dužnik u docnji ili kada ne ispunjava ugovorne obaveze. U novom “ZIP”-u možete naći i tekst koji se bavi Zakonom o medijaciji čija je izrada u toku, unapređenjem efikasnosti postupka javnih nabavki, programom subvencionisanih stambenih kredita Vlade Srbije i programom privlačenja direktnih investicija.

ПОРТАЛ

СЛУЖБЕНИХ ГЛАСИЛА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И БАЗА ПРОПИСА

ЈЕДИНИ ПРАВНИК КОЈИ ЗНА СВЕ!

www.e-glasnik.rs

СЛУЖБЕНИ
Е-ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА 2013.

30.000,00

Службени гласник Републике Србије ПРОСВЕТНИ ГЛАСНИК ЗА 2013.

11.450,00

Службени гласник Републике Србије МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ ЗА 2013.

20.800,00

РЕГИСТАР И ТЕКСТОВИ ВАЖЕЋИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА

20.000,00

АРХИВА СЛУЖБЕНИХ ГЛАСИЛА

- Службени гласник РС од 1945. до 2012.
- Службени гласник РС – Просветни гласник од 1990. до 2012.
- Ратификовани међународни уговори од 1945. до 2012.
- Службени лист од 1945. до 2006.

20.000,00

СУДСКА ПРАКСА

10.000,00

ЦЕНА ПОРТАЛА СЛУЖБЕНИХ ГЛАСИЛА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И БАЗА ПРОПИСА ЗА 2013. ГОДИНУ – 74.000,00 РСД

ПРЕТПЛАТИТЕ СЕ ПО НАЈПОВОЉНИЈИМ УСЛОВИМА И ИСКОРИСТИТЕ ПОПУСТЕ ДО 31.12.2012.

- Попуст 25% – за уплату до 31. децембра 2012. – цена годишње приступне шифре – 55.500,00 РСД
- ПОКЛОН свим претплатницима – годишња претплата на часописе: ZIP, ПРАВО И ДРУШТВО И ИЗАЗОВИ ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА

КОРИСНИЧКИ СЕРВИС – 011 30 60 300, e-mail: servis@slglasnik.com
СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ – 011 30 60 588, 30 60 359, e-mail: pretplata@slglasnik.com

Винавера

ДЕЛА СТАНИСЛАВА ВИНАВЕРА

Прво коло 1–9

Приредио Гојко Тешић

Саиздаваштво Службеног гласника и Завода за уџбенике

цена: 15.000,00 РСД

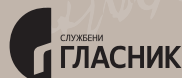
Чудостворац српског језика

Највећи српски Европејац и највећи европски Србин

Чудесни заљубљеник у традицију српске културе

Пошиснућ и коначно враћен у мајицу српске културе

Једини који је у Србији писао о свим уметносима

Тел.: 011/36-444-52, 36-31-049, 30-60-359

E-mail: prodaja@slglasnik.com | www.slglasnik.com

- 1. РАНИ РАДОВИ 1908–1918**
Песме, приче, есеји и критике
цена: 2.160,00 РСД
- 2. ПАРОДИЈЕ**
 - Пантологија новије српске пеленгирике
 - Нова пантологија пеленгирике
 - Најновија пантологија српске и југословенске пеленгирике
 - Алајбегова сламацена: 2.160,00 РСД
- 3. ЧАРДАК НИ НА НЕБУ НИ НА ЗЕМЉИ**
Есеји и критике о српској књижевности 1919–1937
цена: 1.944,00 РСД
- 4. ОДБРАНА ПЕСНИШТВА**
Есеји и критике о српској књижевности 1938–1955
цена: 1.836,00 РСД
- 5. ЗАНОСИ И ПРКОСИ ЛАЗЕ КОСТИЋА**
цена: 2.376,00 РСД
- 6. ВИДЕЛО СВЕТА**
Књига о Француској
цена: 1.944,00 РСД
- 7. ДУША, ЗВЕР, СВЕСТ**
Есеји о европској и светској књижевности
цена: 2.052,00 РСД
- 8. ЈЕЗИК НАШ НАСУШНИ ГРАМАТИКА И НАДГРАМАТИКА**
цена: 1.836,00 РСД
- 9. БЕОГРАДСКО ОГЛЕДАЛО**
цена: 2.052,00 РСД

VREME

Copyright © NP Vreme, Beograd

Upotreba materijala iz ovog fajla u bilo koje svrhe osim za
ličnu arhivu dozvoljena je samo uz pisano odobrenje NP Vreme

PDF IZDANJE RAZVILI: Saša Marković i Ivan Hrašovec

OBRADA: Marjana Hrašovec